

SIKKERHETSDATABLAD

Borup Vegetabilsk Terpentin

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommisjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato	16.07.2015
Revisjonsdato	15.04.2020

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn	Borup Vegetabilsk Terpentin
-------------------	-----------------------------

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Funksjon	Beskrivelse: Produktet brukes blant annet for oljefarger for å oppnå den rette fleksibiliteten til fargen.
Kjemikaliets bruksområde	1. Blanding i oljefarger Anbefalt bruk: Bruk alltid hansker når du håndterer produktet. Sørg alltid for god ventilasjon og unngå innånding av produktet. 2. Trebehandling Anbefalt bruk: Bruk alltid hansker når du håndterer produktet. Sørg alltid for god ventilasjon og unngå innånding av produktet. 3. Rengjøring av gamle møbler Anbefalt bruk: Bruk alltid hansker når du håndterer produktet. Sørg alltid for god ventilasjon og unngå innånding av produktet.
Relevant identifiserte bruksområder	SU21 Private forbrukere Private husholdninger (= allmennheten = forbrukere) SU22 Profesjonell bruk Offentlige tjenester (administrasjon, utdanning, underholdning, tjenester, håndverkere) PC9 Belegg og Malinger, Fyllstoffer, Spatelmasser, Fortynnere

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Firmanavn	Borup Kemi I/S
Postadresse	Bækgårdsvej 53
Postnr.	4140
Poststed	Borup
Land	Danmark

Telefon	+4557560020
E-post	kontakt@borup-kemi.dk

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon	Telefon: 08-33 12 31 Beskrivelse: Giftinformasjonssentralen.
------------	---

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Flam. Liq. 3; H226 Acute Tox. 4; H302,H312,H332 Asp. Tox. 1; H304 Skin Irrit. 2; H315 Skin Sens. 1; H317 Eye Irrit. 2; H319 Aquatic Chronic 2; H411
---	---

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på
merkeetiketten

terpentin, olje 95 -100 vøgt%

Varselord

Fare

Faresetninger

H226 Brannfarlig væske og damp.
H304 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.
H315 Irriterer huden.
H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
H302 Farlig ved svelging.
H312 Farlig ved hudkontakt.
H332 Farlig ved innånding.

Sikkerhetssetninger

P101 Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden.
P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.
P273 Unngå utslipp til miljøet.
P280 Benytt vernehansker/øyevern.
P301+P310 VED SVELGING: Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege. P331 IKKE framkall brekning.
P302+P352 VED HUDKONTAKT: Vask med mye såpe og vann.

	P501 Innhold / beholder leveres til anlegg godkjent for håndtering av farlig avfall
Følbar merking	Ja
Barnesikring	Ja

2.3. Andre farer

PBT / vPvB	Dette produktet inneholder ikke stoffer klassifisert som PBT eller vPvB.
Andre farer	Produktet inneholder organisk løsningsmiddel. Gjentatt eksponering for organiske løsemidler kan forårsake skade på nervesystemet og indre organer som lever, nyrer.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold	Noter
terpentin, olje	CAS-nr.: 8006-64-2 EC-nr.: 232-350-7 Indeksnr.: 650-002-00-6 REACH reg. nr.: 01-2119553060-xxxx	Flam. Liq. 3;H226 Acute Tox. 4;H332 Acute Tox. 4;H312 Acute Tox. 4;H302 Asp. Tox. 1;H304 Eye Irrit. 2;H319 Skin Irrit. 2;H315 Skin Sens. 1;H317 Aquatic Chronic 2;H411	95 -100 vægt%	

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding	Oppsøk frisk luft. Hold den skadelidende under observasjon. Søk legehjelp ved ubehag.
Hudkontakt	Fjern forurensede klær. Skyll/dusj huden med vann. Oppsøk lege ved vedvarende ubehag. Forbrenning: Skyll med rikelige mengder vann inntil smerten opphører og fortsett deretter i 30 min.
Øyekontakt	Åpne øyet godt, fjern eventuelle kontaktlinser og skyll straks med vann (helst øyeglass). Oppsøk lege omgående. Fortsett skyllingen til legen overtar behandlingen.
Svelging	VED SVELGING: Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege. IKKE framkall brekning.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Generelle symptomer og virkninger	Kan forårsake kjemisk lungebetennelse ved svelging eller oppkast. Irriterende virkninger: Produktet inneholder stoffer som er irriterende for hud / øyekontakt eller ved innånding. Kontakt med irriterende stoffer kan føre til at kontaktområdet blir mer utsatt for forhåndsinnntak av skadelige stoffer som allergener.
-----------------------------------	--

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Annen informasjon

Ta med dette sikkerhetsdatabladet.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler

Slokk med pulver, skum, kullsyre eller vanntåke.

Uegnede slokkingsmidler

Bruk ikke vannstråle siden det kan spre brannen.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer

Fjern alle tennkilder dersom dette kan gjøres på en sikker måte.

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr

Bruk påkrevd personlig verneutstyr. Bruk friskluftsforsynet åndedrætsværn.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Generelle tiltak

Unngå direkte kontakt med søl.
Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø

Samle opp spill.
Unngå å slippe ut store mengder konsentrert avfall og kloakkrester.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Forvaring

Avfallet skal samles med sand eller annet absorberende materiale og overføres til egnede beholdere for avhending.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger

Se punkt 8 for type verneutstyr.
Se punkt 13 for kassering.

AVSNITT 7: HÅNDTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering

Røyking, spising og drikking er ikke tillatt i arbeidsrom.
Undgå direkte kontakt med produktet.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring

Under oppbevaring skal originalemballasjen holdes tett lukket.
Åbnet emballage skal lukkes omhyggelig og oppbevares opreist for å forebygge lækage.
Beskyttes mot sollys.

Opbevares kjølig på et godt ventileret område væk fra mulige antændelseskilder. Brandklasse II - 2, oplagsenhed max 5 liter. Der må højst opbevares 25 enheder uden brandmyndighedernes godkendelse.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder

Se applikasjonsavsnitt 1.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametrer

Komponentnavn	Identifikasjon	Grenseverdier	Norm år
terpentin, olje	CAS-nr.: 8006-64-2	8 timers grenseverdi: 25 ppm Grenseverdier, bokstav Bokstavkoder: A, H, 8 timers grenseverdi: 140 mg/m ³ Grenseverdier, bokstav Bokstavkoder: A, H, Grenseverdier, bokstav Bokstavbeskrivelse: A = Stoffer som skal betraktes som at de fremkaller allergi eller annen overfølsomhet i øynene eller luftveier, eller som skal betraktes som at de fremkaller allergi ved hudkontakt. H = Stoffer som kan tas opp gjennom huden.	

DNEL / PNEC

Komponent	terpentin, olje
DNEL	Gruppe: Arbeidstaker Eksponeringsvei: Langsiktig (gjentatt) - Dermal - Systemisk effekt Verdi: 1.6 mg/kg bw/dag Referanse: Datakilde: ECHA Gruppe: Arbeidstaker Eksponeringsvei: Langsiktig (gjentatt) - Innånding - Lokal effekt Verdi: 0.77 mg/m³ Referanse: Datakilde: ECHA Gruppe: Arbeidstaker Eksponeringsvei: Langsiktig (gjentatt) - Innånding - Systemisk effekt Verdi: 11.2 mg/m³ Referanse: Datakilde: ECHA Gruppe: Konsument Eksponeringsvei: Langsiktig (gjentatt) - Oral - Systemisk effekt Verdi: 0.57 mg/kg bw/dag

Referanse: Datakilde: ECHA

8.2. Eksponeringskontroll

Varselsskilt

Forholdsregler for å hindre eksponering

Egnede tekniske tiltak	Vis felles yrkeshygiene.
------------------------	--------------------------

Øye- / ansiktsvern

Egnet øyebeskyttelse	Bruk vernebriller med sideskjold.
----------------------	-----------------------------------

Øyevernustyr	Referanser til relevante standarder: EN 166
--------------	---

Håndvern

Hud- / håndbeskyttelse, kortsiktig kontakt	Bruk vernehansker.
--	--------------------

Håndvernutstyr	Referanser til relevante standarder: EN 374
----------------	---

Hudvern

Egnede verneklær	Bruk om nødvendig. beskyttelsesdrakt i lange perioder med arbeidet med produktet.
------------------	---

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern nødvendig ved	Ved utilstrekkelig ventilasjon skal åndedrettsvern benyttes.
------------------------------	--

Anbefalt åndedrettsvern	Filterapparater, type: Filter A1 Referanser til relevante standarder: EN 371
-------------------------	---

Hygiene / miljø

Spesifikke hygienetiltak	Røyking, inntak av mat og drikke, samt oppbevaring av tobakk, mat og drikkevarer er ikke tillatt i arbeidslokalet.
--------------------------	--

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Flytende
Farge	Fargeløs
Lukt	Karakteristisk
Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Verdi: -60 °C
Kokepunkt / kokepunktintervall	Verdi: 154 -170 °C

Flammepunkt	Verdi: 34 °C
Damptrykk	Verdi: 0,52 kPa Temperatur: 20 °C
Bulktetthet	Verdi: 0,9 g/cm ³
Løslighet	Medium: Vann Kommentarer: Ikke blandbart.
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/ vann	Verdi: 4,49 Metode: log Pow Temperatur: 25 °C
Selvantennelighet	Verdi: 255 °C
Viskositet	Verdi: 1,3 mPa.s Metode: Dynamic Temperatur: 25 °C

9.2. Andre opplysninger

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Fysiske og kjemiske egenskaper	Ingen andre kjente fysiske og kjemiske egenskaper.
--------------------------------	--

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Ingen information tilgjengelig.
-------------	---------------------------------

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Produktet er stabilt når det brukes i henhold til leverandørens anvisninger.
------------	--

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner	Dampe fra produktet er tungere end luft. Dampene kan danne eksplosive blandinger med luft.
-------------------------------	---

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Undgå ukontrollert oppvarming eller sollys.
-------------------------	---

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås	Ikke bland med andre kjemikalier.
----------------------------	-----------------------------------

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter	Ingen ved de anbefalte oppbevaringsforhold.
-----------------------------	---

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Komponent	terpentin, olje
Akutt giftighet	Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LD50 Eksponeeringsvei: Oral Verdi: 4,6 mL/kg bw Forsøksdyreart: rat Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LD50 Eksponeeringsvei: Dermal Verdi: > 2000 mg/kg bw Forsøksdyreart: rabbit Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LC50 Eksponeeringsvei: Innånding. Varighet: 4 h Verdi: 29 mg/L air Forsøksdyreart: rat

Øvrige helsefareopplysninger

Innånding	Farlig ved indånding.
Hudkontakt	Farlig ved hudkontakt. Forårsager hudirritation Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
Øyekontakt	Gir alvorlig øyeirritasjon.
Svelging	Farlig ved svelging. Kan være dødelig ved svelging og inn i luftveiene
Allergi	Sensibiliserende effekter: Produktet inneholder stoffer som kan forårsake allergisk reaksjon ved hudkontakt. Allergi reaksjonen oppstår typisk 12-72 timer etter eksponering for allergenet og forekommer av allergenet som penetrerer huden og reagerer med proteiner i det øvre hudlaget. Kroppens immunsystem oppfatter det kjemisk modifiserte proteinet som fremmedlegeme og vil forsøke å bryte det ned.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Komponent	terpentin, olje
Akvatisk toksisitet, fisk	Verdi: 29 mg/l Testvarighet: 96 h Metode: LL50
Komponent	terpentin, olje
Akvatisk toksisitet, alge	Verdi: 17,1 mg/l Testvarighet: 72 h Metode: EL50
Komponent	terpentin, olje

Akvatisk toksisitet, krepsdyr	Verdi: 6,4 mg/l Testvarighet: 48 h Metode: EL50
Økotoksitet	Skadelig for vannlevende organismer; kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Beskrivelse / vurdering av persistens og nedbrytbarhet	Er let biologisk nedbrydelig.
Komponent	terpentin, olje
Biologisk nedbrytbarhet	Verdi: 71,8 % Metode: OECD Guideline 301 F Testperiode: 28 days

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumulering, kommentarer	Produktet er ikke bioakkumulerende.
------------------------------	-------------------------------------

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Siden produktet er praktisk talt uoppløselig i vann, skjer separasjon gjennom filtrering eller sedimentering.
-----------	---

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Resultat av vurderinger av PBT og vPvB	Dette produktet inneholder ikke stoffer klassifisert som PBT eller vPvB.
--	--

12.6. Andre skadevirkninger

Økologisk tilleggsinformasjon	Ingen andre bivirkninger er identifisert.
-------------------------------	---

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Avfall og avfall samles i lukkede og forseglede containere, som kastes gjennom det kommunale farlige avfallssystemet med følgende spesifikasjoner.
Avfallskode EAL	Avfallskode EAL: 200113 løsemidler

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

Farlig gods	Ja
-------------	----

14.1. FN-nummer

ADR/RID/ADN	1299
IMDG	1299
ICAO/IATA	1299

14.2. FN-forsendelsesnavn

Varenavn, Engelsk ADR/RID/ADN	TURPENTINE
ADR/RID/ADN	TERPENTIN
IMDG	TURPENTINE
ICAO/IATA	TURPENTINE

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR/RID/ADN	3
Klassifiseringskode ADR/RID/ADN	F1
IMDG	3
ICAO/IATA	3

14.4. Emballasjegruppe

ADR/RID/ADN	III
IMDG	III
ICAO/IATA	III

14.5. Miljøfarer

ADR/RID/ADN	Nei.
IMDG	Nei.
Marin forurensning	Ja

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Spesielle forholdsregler	Nei.
--------------------------	------

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Produktnavn	TURPENTINE
-------------	------------

Andre relevante opplysninger

Fareseddel ADR/RID/ADN	3
Fareetikett IMDG	3
Etiketter ICAO/IATA	3

ADR/RID Annen informasjon

Tunnelbegrensningskode	D/E
Transport kategori	3
Farenr.	30
Andre relevante opplysninger ADR/RID	30

IMDG Annen informasjon

EmS	F-E, S-E
Begrenset kvantum	Produktet er omfattet af konventionerne om farligt gods. Hvis den transporterede mængde overskider 5 kg er liter, skal der mærkes med miljøfare.

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK**15.1. Særlige bestemmelser/særsilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen**

Begrensning av kjemiske stoffer oppført i vedlegg XVII (REACH)	Inneholder ingen stoffer underlagt begrensninger i henhold til vedlegg XVII til REACH. Inneholder ingen stoffer på kandidatlisten til REACH.
Nasjonale forskrifter	Krav om arbeidsplassvurdering, da produktet inneholder > 1 % af et stof, som er klassifiseret som sundhedsskadeligt eller miljøfarligt efter Miljøministeriets regler. Produktet må ikke anvendes erhvervsmæssigt af unge under 18 år. Se Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde for evt. undtagelser. Unge over 15 år er dog undtaget denne regel, hvis produktet indgår som et nødvendigt led i en uddannelse. (jf. dog Arbejdstilsynets Bek. om unges arbejde

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført	Nei
---	-----

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	H226 Brannfarlig væske og damp. H302 Farlig ved svelging. H304 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene. H312 Farlig ved hudkontakt. H315 Irriterer huden. H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon. H319 Gir alvorlig øyeirritasjon. H332 Farlig ved innånding. H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
Ytterligere informasjon	Det anbefales at udlevere dette sikkerhedsblad til den faktiske bruger af produktet. Den nævnte information kan ikke bruges som produktspecifikation. Oplysningerne i dette sikkerhedsblad gælder kun produktet nævnt i afsnit 1 og er ikke nødvendigvis gældende ved brug sammen med andre produkter.
Viktige litteraturreferanser og datakilder	Leverandørinformasjon og data fra European Chemicals Agency (ECHA) "Database of registrerte stoffer" er brukt til utarbeidelse av dette sikkerhetsdatabladet.
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Gjennomgang av data. Relevante endringer sammenliknet med forrige versjon av sikkerhetsdatabladet angis med linjemarkering i venstre marg.
Versjon	1

Utarbeidet av

Utarbeidet av: BD, Borup Kemi I / S
Validert av: TSM, Borup Kemi I / S